

Vaskuti András, a Fővárosi Bíróság tanácsvezető bírája

Reggel bíróvá alakul

Huszonkét éve ítélkezik Vaskuti András, de ehhez még most is átalakul reggelente. A Fővárosi Bíróság tanácsvezető bírása úgy véli, hiába igazságos az ítélet, ha törvénytelen. Vaskuti jól érzi magát megyei elsőfokú bíróként, nem ment a Legfelsőbb Bíróságra, és eszébe sem jutott az ítélőtáblára pályázni.

– *A múlt év végén emlékezetes alakítást nyújtott tanúként egy próbatárgyaláson. Ha a szerepformálás személyes élményeken alapul, akkor nehéz lehet bírónak lenni.*

– Tanúnak sem könnyű. Mi, bírók már itthon vagyunk a bíróságon. Huszonkét éve lettem bíró. Amikor legelőször jöttem tárgyalásra, még nagyon szokatlan és furcsa volt ez a környezet. Most is úgy érzem, reggelente át kell alakulnom bíróvá. Szerintem tanúként lehet nagyon borzasztó ide bejönni először.

– *Hogyan alakul bíróvá?*

– Annyiban mindig bíró vagyok, hogy az ügyek nem csak a tárgyalóban foglalkoztatnak. Sokszor jutnak eszembe éjszaka vagy utazás közben kérdések, az ügyektől nem tudok teljesen függetlenedni. Amikor nem a tárgyalóteremben vagyok, nem a bírót kell bemutatnom a körülöttem lévő embereknek. A bíraskodás, maga a tárgyalás viszont olyan szituáció, ahol mindenben, a beszédemben, megjelenésemben, az öltözködésemben, a viselkedésemben is ki kell fejeznem, hogy én nem Vaskuti Andrásként, hanem a Magyar Köztársaság bírájaként vagyok jelen. Általában egy órával korábban jövök be ráhangolódni, nem csak azért, mert nem találok parkolóhelyet, bár ez is nyomós érv. Ehhez nem elég, hogy gyorsan felvegylem a talárt.

– *Hogyan lett bíró?*

– Nem én találtam ki. Mindig szerettem mások konfliktusait megoldani. Azt, hogy tényleg bíró legyek, egy középiskolás tanárom javasolta. Akkoriban még az volt „szokás”, hogy a tíz legjobb diplomás megválaszthatja, hol szeretne dolgozni, és oda fel is kellett őket venni. Rögtön három bíróságot jelöltem be.

– *Mit láthatott önmagában a tanár, amiért a bírói hivatást javasolta?*

– Talán azt, hogy bele tudom élni magam mások problémáiba, és hajlandó vagyok foglalkozni azzal. Az igazságot keresem, hogy objektívan tudjak dönteni.

– *A Bárándy családban bosszú ideje vitáznak arról, létezik-e igazságos ítélet vagy csak törvényes van.*

– Fontos, hogy törvényesen járjunk el, hogy betartsuk az eljárási szabályokat. Fontos az is, hogy az igazságot keressük. Ehhez képest nem biztos, hogy megtaláljuk itt, a tárgyalóteremben. Mert azt azok ismerik, akik az adott ügynek a résztvevői voltak. Ők tudják, mi történt. Az, amit mi itt felderítünk, nem biztos, hogy egyezik azzal, ami tényleg megvalósult. Az a furcsa, hogy nekem kell megmondanom, mi történt, pedig a szereplők sokkal jobban tudják. Néha biztos nem jutottunk el a teljes igazságig. De még a részigazságot is helyesen kell minősítenünk. Hiába igazságos az

ítélet, ha törvénytelen. Emellett az ítéletnek mindig méltányosnak is kell lennie.

– *Milyen egy jó bíró?*

– Nehéz kimondani bárkiről, hogy jó vagy rossz. Ha a kérdés úgy hangzik, hogy én kit tekintek jó bírónak, akkor mindenképp először Varga Zoltánt nevezném meg. Okos, művelt, tapasztalt, higgadt, van humorérzéke. Ő megtestesíti mindazt, amit egy bíróval szemben követelményként meg lehet fogalmazni. Túl azon, hogy az embernek megfelelő adottságai vannak, az is kell, hogy lehetőséget kapjon. Megkapja azokat az ügyeket, amelyekben bizonyíthat.

– *Bíróként ön mindentől az igazán rosszat látja. Nyomasztó lehet például gyilkos fiatalok felett ítélkezni.*

– A fiatalok ügyeiben abban a reményben is hozzuk a döntéseket, hogy az eljárás és az alkalmazott szankció javít majd rajtuk. Alapvetően optimisták vagyunk az ügyekhez. Arra törekszem, hogy a legtragikusabb ügyben is oldottabb hangulatban menjen a tárgyalás.

Egyetemen tanítok, fogalmazókkal is foglalkozom. A fiataloktól is sok töltést kapok. Nyilván hat rám a sok rossz, de azt hiszem, jókedvű és optimista tudok maradni.

– *Elismert fővárosi bírósági bíró. Még sok minden következhet a pályáján.*

– Tanítok, néha publikálok. Még a művészetrel is kacérkodtam, amikor filmnovellákat írtam. Jól érzem magam megyei elsőfokú bíróként. Nem mentem a Legfelsőbb Bíróságra, és eszembe sem jutott az ítélőtáblára pályázni. Itt megkaptam a legjobb tárgyalót, nagyon jó csapat segít. Érdekes ügyeket tárgyalunk. Itt van élet. Azt nem mondom, hogy erre születtem, de megtaláltam azt, ami igazán érdekel.

Pálmai Erika